

van lezingen en voordrachten, gehouden op bijeenkomsten van de "O R D E D E R V E R D R A A G Z A M E N" K.G. Correspondentie-adres: de Ruijterstraat 80, den Haag, Telefoon: 110383. Aanvragen abonnementen of losse nummers van het Vrijdagavondverslag: J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen, Telefoon: 554162.

x in de kantlijn betreft de vraag
- " " " " " het antwoord

N A D R U K V E R B O D E N !

Goeden avond vrienden,

Hierna volgt de regelmatig terugkerende mededeling van de intelligentie dat ook zij noch alwetend noch onfeilbaar zijn, en dat derhalve van ons wordt verwacht dat wij zelfstandig zullen nadenken en een eigen mening vormen, en vervolgt dan woordelijk: Ik heb op het ogenblik een onderwerp dat in zichzelf niet alleen pakkend is, maar ook een pakkende titel heeft n.l. DE LACHENDE BOEDDHA EN HET NIEUWE JERUZALEM. Het klinkt vreemd als je het nieuwe of hemels Jeruzalem samenbrengt met de stil-glimlachende-overpeinzende figuur van een aan de wereld ontrukte, want er ligt een grote tegenstelling tussen een nieuw Jeruzalem en het verloren gaan in het Al dat een Boeddha beleeft. En toch hebben die twee veel gemeen en zij hebben gezamenlijk iets te zeggen aan de wereld. Stilzijn in jezelf is een van de grote dingen die door een mens moeizaam wordt bereikt, maar die, zo het bereikt wordt ook een nieuwe beleving betekent, een volledig nieuwe bewustwording. Stil zijn en verzonken zijn in jezelf, sluier na sluier weg zien vallen, tot gedachtenwereld achter wordt gelaten, tot zelfs de wereld van gevoelens en vormbewustzijn langzaam verwaast en overblijft een bewustzijn in een vreemd niet bestaan en toch weten dat je er bent. Het is moeilijk om zo iets onder woorden te brengen. Als je de wereld beschouwt, dan is het een wereld vol met onrecht, vol met problemen, vol van ziekte en dood, vol van vreemde dreiging, vol ook steeds weer van nieuwe verrukking, nieuwe ontdekking, nieuwe stoffelijke vreugde. Een druk gewarrel en gewoel van mensen die allen een eigen doel nastreven en die maar al te vaak nieteens weten wat leven betekent. Wanneer je van dichtbij die wereld beschouwt, dan ben je er deel van, dan ben je als degenen die streven naar een nieuw Jeruzalem, want je droomt je de wereld vervolmaakt: gebouwen die optorenen naar de hemel, terwijl in een landelijke stilte de stad rustend droomt, terwijl de wereld, vol van groen en bloeiende weiden, klaar ligt om de mensheid te ontvangen en nader te brengen tot de natuur en tot God die in de natuur schuilt. Het nieuwe Jeruzalem is de droom van hen die nog dicht bij de wereld staan, het is als het ware de wereld ontdaan van leed en zorg, het is een sublimering van alle vreugde, van alle gouden lach en lust die geheel de wereld kent, samengebracht in één tempel waarin God regeert, een tempel die een wereld kan zijn, maar die men noemt naar de plaats waar eens de tempel stond van Jahwe: Jeruzalem. De Boeddha die nu in z'n stille glimlach, de wereld ontrukkt, peinzend wegstaart over alle landen, kent deze dingen niet meer. Maar er is een tijd geweest dat hij evenzeer geworsteld heeft met dromen, met verlangens, met begeerten; er is een tijd geweest dat ook hij zocht naar een volmaaktheid van de wereld. Want vergeet niet, wij allen beginnen te leren. En wanneer nu de mensheid begint te dromen van een nieuw Jeruzalem, van een herboren leven, waarin God vorst is, een theocratie die geboren wordt uit het hart van de demos, het hart van het volk, dan is dat een begin; het is het begin van een lange weg. Ook gij staat op het ogenblik aan het begin van een lange weg in Uw bewustzijn, ge hebt geleerd om waarden als: dood, als eeuwigdurende scheiding, ja zelfs eeuwige verdoeming, te verwerpen, ge hebt geleerd aan die dingen te twifelen en ge begint te beseffen dat God een al-goede liefderijke kracht is die de wereld regeert en al Z'n schepselen steeds weer in stand houdt. Maar dat is een begin, want degeen die nog zoekt naar het ideaal, degeen die zoekt naar vervolmaking, is degeen die de waarheid nog niet ziet. Waarom denkt ge dat de Boeddha glimlacht? Omdat hij de volmaaktheid van de schepping aanvaardt, doorleeft en begrijpt als iets waaraan niets, maar dan ook niets meer veranderd mag worden, want Gods schepping is een kunstwerk dat volmaakt is. En op het serene gelaat van een glimlachende Boeddha ziet ge zelfs in de beelden die door de kunstenaars zijn gemaakt, iets terug van dit stille, onderworpen aanvaarden van een wereld die alleen nog maar kan zijn één groot bewustzijn, één groot leven, één voldoening van alle vraag die er ooit in een mens of in een schepsel kan bestaan. We hebben geleerd hoe we het leven in moeten gaan. Uit de verstoffelijkte denkwijzen die zo lange tijd de wereld regeerden en die op het ogenblik nog zoveel te zeggen hebben, komt de behoefte weer naar boven aan een geestelijk ideaal, aan iets dat verdergaat dan alleen maar stof, een korte tijd van 2 - 3 geslachten, waarna het geheel weer valt en als een oud standbeeld versmol-

ten wordt tot nieuwe waarden. De mens verlangt naar de eeuwigheid, een eeuwigheid die tot uitdrukking komt niet alleen in zijn wezen, maar in zijn wereld. Daar begin je en dan ga je verder zoeken. De wetenschap begint U te vertellen dat kracht b.v. nooit kan ondergaan, dat kracht omgezet wordt van vorm tot vorm, maar uiteindelijk steeds behouden blijft. En daarom, het aanknopingspunt, willen wij van het nieuwe Jeruzalem komen tot de verhoogde bewustzijnswaarden, die ook ons het mogelijk zullen maken in stille overpeinzing niet meer te zien een enkele reeks van verschijnselen of een enkele wereld, maar te accepteren een volledig bestaan, een bestaan zo volledig dat er geen grenzen meer zijn tussen de sferen, een bestaan zo volmaakt dat er geen behoefte meer is aan de vormenrijkdom van een Zomerland of van de stillichtende verrukking van een sfeer waarin gedachten met lichtende bogen een melodie schrijven die een loflied aan de eeuwigheid is. Er is dan geen behoefte meer, maar nu is die er wel. Wij moeten van de wereld gaan zien haar werkelijke en ware betekenis. Materialisme kan ons niet verderbrengen. Een geloof aan een voortbestaan is voor onszelf een prettige geruststelling, de zekerheid van een terugvinden hiernamaals is voor de mens een troost die het hem mogelijk maakt om veel te dragen. Maar de gelijktijdigheid der dingen, de grote werkelijkheid die geen tijdsverschillen kent, die niet kent een wereld waarin deze ontwikkeling plaatsvindt en daarnaast een wereld waarin die plaatsvindt, maar alleen een gelijktijdigheid, waarin wereld aan wereld gerijdt is tot één oneindige keten waarin alle momenten van zijn en alle mogelijkheden binnen de schepping vast zijn gelegd in één groot scheppend moment, waarin de Schepper het totaal van Zijn wezen openbaarde aan zichzelf, wanneer we dat kunnen begrijpen en aanvaarden, dan zeggen we: deze wereld die hééft ons geen troost meer te geven, deze wereld kan niets meer zeggen en ook die andere werelden niet, want ons doel ligt verder dan een hemel. Onze ogen schouwen reeds nu begerig verder dan een Zomerland, begerig om onszelf te zijn. We verlangen om dat deel te zijn van God, dat wij ook in Gods ogen zijn. Wij moeten een einde maken aan een tweeheid van beschouwen, wij moeten niet meer denken dat wij worstelen met het leven, dat wij een leven vorm geven; we moeten begrijpen dat onze geest in zijn eigen bewustzijn steeds weer uit de reeds bestaande mogelijkheden kiest, en al kiezende een kringloop volbrengt waarin een bewustzijn van eigen wezen geboren wordt. Dat het ons onmogelijk is om ook maar één ogenblik te aarzelen en te zeggen: "dit deel van mijn leven sla ik over", want God ziet ons als één en afgerond geheel, voor God zijn wij één bepaalde uiting van Zijn wezen, waaraan Hij in Zijn grote liefde en goedheid een bewustzijn geschonken heeft, een vermogen tot kennen, een eeuwige bestaanswaarde die niet ten gronde gaat of niet teniet kan gaan en die gebaseerd is op het geheel d.w.z. het totaal der vormen, der ervaringen en werelden die behoren tot het leven van deze mens. Dat is goddelijk en voor ons, geest en stof, vaak moeilijk te realiseren. Wij zijn zo gauw geneigd om te zeggen: ja, maar we moeten toch vooruit in het leven, wij moeten toch onze weg zoeken. Ja, wij geest, geest en stof misschien zoals gij, wij moeten onze weg zoeken, maar niet naar een hemels Jeruzalem, niet naar een beeld dat wij onszelf scheppen, niet naar een wereld die der mensen onvolmaaktheid spiegelt als een volmaaktheid, die op zichzelf weer een caricatuur van het goddelijke kan worden. Wat hebben wij aan een hemel, vrienden, waarin je gaat over gouden straten en waar de gebouwen met kristallen koepels omhoog reiken? Dat zegt ons niets. Wat hebben wij aan een wereld waarin alle mensen samenzijn in broederschap? Het is schitterend, het is groots, maar dan blijven we de eenlingen, de aparten, de van God gescheiden delen die Z'n volheid niet beproeven te vinden, omdat wij onszelf moeten blijven, waar Jeruzalem moet blijven, waar Jeruzalem moet blijven bestaan. Toch werd op de zeven heuvelen eens Jeruzalem gebouwd, en boven alle uit troonden een grote vesting en een grote tempel. Twee waarden in een leven dat gebouwd werd op zeven bewustzijnsmogelijkheden. Het werd stoffelijk verzinnebeeld, maar het is symbolisch voor een geheel bestaan van alle mensheid. Jeruzalem dacht de kern van de wereld te zijn, die kleine beslotenheid in een kleine staat achtte zichzelf de grootste, de meest gewichtige en de machtigste stad der wereld, omdat in haar midden de tempel was waar God woonde. Daar hebben ze een fout gemaakt. Die fout zou je met een nieuw Jeruzalem weer kunnen maken; je zoudt kunnen denken dat jij alleen of jouw groep of jouw land of jouw volk alleen God kan vinden, misschien alleen jouw wereld tot God kan komen. Omdat die fout werd gemaakt heeft Jezus geweend over een stad die Hij ineens zag vallen in de dagen van haar grootheid en trots nog. Daarom is geen steen op de andere gebleven en hebben drie dagen lang de soldaten gewaad tot over de enkels in het bloed dat stroomde door de straten. Daarom was ellende en ongeluk het gevolg, want je kunt niet ^{met} één deel van de goddelijke waarheid beweren het Al te regeren, dan schep je tegenstelling tussen jezelf en de werkelijke waarheid die God openbaart. En daarom juist de lachende Boeddha, de eenling die niet uitgaat en zich een beeld bouwt van een wereld, die niet streeft naar een doel dat buiten het "ik" is gelegen. Maar de mens, die zichzelf beheersend, na veel zoeken uiteindelijk weet neer te zitten, en in zichzelf verzinkende God vindt als een werkelijkheid. Een mens die deel wordt van al het zijnde, die de menselijke vorm misschien nog lang behoudt, maar die toch in het

moment van bewustzijn waarin hij al zijn eigen vormen en zijn eigen deelgenootschap aan het goddelijke plotseling realiseert, wordt tot bodhi Spata^{de} bevrijder en de genezer, die U niet genezen kan met een wonderdaad, al kan hij ook wonderen verichten in de ogen der mensen, maar die U alleen de weg kan wijzen die ook, en laten we dat niet vergeten, Jezus aan de mensen heeft geleerd: naar het koninkrijk Gods dat in U is. En in Zijn bede, het bekende "Onze Vader" heeft Hij erbij gezegd: dat Uw koninkrijk kome zowel in de hemelen als op de aarde. Er is niets dat uit Gods koninkrijk is uitgesloten, God is de heerser, de vorst, de grootmachtige, maar wij moeten God ontdekken, niet alleen in onszelf, maar vanuit onszelf tot eenheid wordende in alle werelden van geest zowel als in alle werelden van stof. Wij moeten God weten te vinden in de verschrikking van een diepe duisternis, zowel als in de lachende vreugden van een gouden licht. God is overal. En wanneer we dat begrijpen, wanneer we dat kunnen aanvaarden, dan zal onze reactie op het leven ook zijn die vreugdige glimlach die haast tot lach wordend in de bespiegeling schijnt te zeggen: groot is de schepping en volmaakt is het wezen daarvan, want ziet, Hij die het eerste scheppend woord gesproken heeft, heeft de volmaakt-heid van Zijn wezen weergegeven in de schepping waarin Hij zich openbaarde. Daarom, mijne vrienden, eerst de lachende Boeddha, want hij heeft bereikt, hij heeft Gods koninkrijk in zich gevonden en in de wereld en de hemelen, en daarnaast de eerste stap in die richting, het Jeruzalem waarvan wij dromen en waarheen wij streven, een begin, omdat we een doel moeten hebben. Het nieuwe Jeruzalem is de wegwijzer die ons toont welke wegen wij moeten gaan, maar we moeten niet verwachten dat we het ooit zullen bereiken zoals wij het ons voorstellen, want verder en verder voert de weg van bereiking tot bereiking, tot eens het gehele zijn is geopenbaard. En dan is er geen Jeruzalem, dan is er niets meer, zelfs geen wereld en geen sfeer, dan blijft ons bewustzijn stil in volle overtuiging en overpeinzing gelijk, zeggende: ziet, één is en ik ben deel van die ene. Eén bestaat er, gelooft zij Zijn wezen, onze God die ons geschapen heeft. Met deze kleine filosofie heb ik dan de avond voor U willen openen. Ik ben U dankbaar voor de betoonde aandacht en zal het woord thans overgeven aan een tweede spreker die dan een onderwerp naar Uw eigen keuze voor U zal behandelen. Goeden avond.

De ORDE DER VERDRAAGZAMEN houdt haar bijeenkomsten iedere Vrijdag (8 uur) in het Gebouw "KEN U ZELVEN", de Ruijterstraat 41, D E N H A A G.
Bezoekt deze regelmatig en introduceer zoveel mogelijk vrienden en kennissen, voorzover zij althans serieus van ons werk willen kennisnemen.

Goeden avond vrienden, (intelligentie: de zeeman)

- x Zoudt U ons iets willen vertellen over Lao-tze en zijn leer van Tao?
- Dat zou ik liever uitgesteld zien. Er zijn misschien andere onderwerpen van groter belang. Dat is cursusstof en als ik dat hier zo eventjes moet gaan doen, dan moet ik en aan Lao-tze en aan de leer van Tao en aan alle resultaten dus een onrecht doen, want laten we niet vergeten dat op het ogenblik nog, ondanks alle communisme, de leer van Tao de werkelijke grondslag is van een groot gedeelte van Azië, zeker van China en van een groot gedeelte van Japan bovendien. Dus ik zeg, ik zou dat graag eens uitgesteld zien tot een gelegenheid waar we wat meer tijd hebben. Ik moet hier, kijk maar naar die klok, dan moet ik in een half uur daar wereldgeschiedenis vertellen; dat kan ik niet.
- x Ander onderwerp: Wat moet men beschouwen als de norm in de beoordeling van goed en kwaad. Wat is goed en wat is kwaad?
- Die laatste vraag die lijkt me nogal eenvoudig te beantwoorden. Goed is al hetgeen waar ik "ja" tegen zeg en kwaad is al het andere. Waarmee we dan weer zitten met het bekende probleem over wat goed en kwaad is. Een klein kind, dat nog weinig weet van de gebruiken en de gewoonten van de mensheid, dat doet eigenlijk nog geen kwaad, het kan ondeugend zijn, maar het zal niet bewust kwaad doen. Iemand die betrekkelijk simpel en eenvoudig is en zich zo houdt aan de gewone regeltjes, die doet ook geen kwaad. Maar nu komt er iemand met een hoog geestelijk bewustzijn, en die gaat zich zo gedragen, en doet hij precies hetzelfde, dan doet hij wél kwaad. Waarom? Omdat goed en kwaad begrippen zijn die nu eenmaal niet als norm vast te leggen zijn voor de mensheid, maar alleen voor één mens. En dan zou je het zo uit kunnen drukken: Wanneer een mens op een gegeven ogenblik een bewustzijn heeft verworven, dan is al hetgene wat dat bewustzijn vermindert, of waarden van dat bewustzijn ontkent, kwaad, aangezien het een negatieve uiting van de persoonlijkheid betekent. Al hetgeen daarentegen wat het bewustzijn vergroot, uitdrukking geeft aan het bereikte bewustzijn, en als zodanig positief de mens uit, is goed. Dat brengt ons natuurlijk weer bij dat bekende verhaal dat goed en kwaad relatief zijn. Er zijn zoveel normen te vinden hiervoor, dat door de veelheid der normen geen norm meer te stellen is. U kunt niet zeggen: "wat de wereld zegt dat goed is, is goed voor mij", want ik kan mij heel goed voorstellen dat de wereld zegt: jongens, belastingaanslagen zijn er alleen maar om zo handig mogelijk ontdoken te worden.

Hoe beter je dat doet, hoe beter je bent. Maar als een mens voor zichzelf zegt: hé, ik ben verantwoordelijk voor sociale zorgen, politie, wegenbelasting enz., want ik maak er gebruik van, wanneer hij zich dat realiseert, dan is het gewoonweg diefstal als hij dan, wat de anderen zo knap en handig vinden, eventjes begint met de eerste helft weg te werken als bedrijfsonkosten, dan nog een klein beetje de zaak naar benedenbrengt met een schenkinkje dat toch door de belasting wordt betaald - royaal zijn op andermans kosten - om daarna dan nog met een foefje de zaak een klein beetje naar beneden te werken. Dat is dan niet eerlijk meer. Die eerlijkheid van die mens, is dus afhankelijk van de manier waarop hij de dingen begrijpt. Een kind dat in een winkel komt en dat daar - ik weet niet of het nog zo is op de wereld - maar dat die grote stopflessen met snoepjes ziet en een open kist met dadels of met rozijnen en dat denkt, ze kijken niet, ik neem een handje, dat zondigt niet. Waarom? Het realiseert zich niet dat die dingen geld vertegenwoordigen, dus arbeid; dat dat betekent dat het iets van de verdienste van een ander, het loon dus van diens werken, wegneemt. Maar op het moment dat je dat wel begrijpt, dan wordt datzelfde diefstal en dan maakt het maar heel weinig uit of je een handje rozijnen neemt of honderdduizend gulden. Nu ja, d.w.z. als je honderdduizend gulden hebt, dan kun je een goede advocaat nemen en als je een handje rozijnen neemt en je wordt aangebracht, dan krijg je een paar dagen, maar daar ligt dan het hele verschil. Maar in goed en kwaad blijft het hetzelfde. Goed zijn dat betekent je eigen leven bevestigen in de richting van de goddelijke waarden die je in jezelf erkent. Dat klinkt erg gewichtig misschien, maar je kunt het heel eenvoudig zeggen. Je hebt van die dingen daar denk je van: ik zou het graag doen, maar ja, zou het wel..? Als je die vraag krijgt "zou het wel?" dan is het al beter om het te laten, want dan zit er van binnen iets, dat zegt: "hoor eens, daar zitten haken en ogen aan vast", begrijpt U? En je hebt ook wel eens dat je zegt: - ik heb iemand gekend, dat was een soort van senator; ik zal maar niet vertellen in welk land hij woonde, maar die goeie man die had de gewoonte, als hij dan daar stond voor die vergadering, dan zei hij: "voor mijn vaderland heb ik alles over, mijn leven, mijn eer, mijn kapitaal, er is niets wat ik niet wil geven om het vaderland te dienen en om de mensen van mijn volk te verheffen. Ja, dat ging ook altijd op, maar die goeie man die had zo'n stelletje van die huisjes - het was zo gezegd een geïdealiseerde huisjesmelker - en o wee als er eentje een halve week achterstand had, dan kregen ze een aanzegging: je hebt nog een week de tijd om aan te zuiveren, anders eruit. Dat was die goede oude tijd, hè? Maar goed, die man dus, die voelde wel dat hij eigenlijk gemeen deed, dat dat niet hoorde, maar die gooide het dan over de boeg van: ja, ik moet representeren, ik heb mijn campagne-onkosten enz. enz., ik kan toch niet voor die paar arme luitjes daar mijn gewichtige taak en positie opgeven voor het volk? Zo praatte hij het voor zichzelf goed, maar hij wist verduveld goed dat hij voor zichzelf zat te liegen, want hij bedoelde: ik wil niets opofferen, behalve woorden. Elke keer dat die mens die arme mensen de duimschroeven aanzette, was hij schuldig, deed hij kwaad, want hij wist dat hij daardoor veel nood en ellende bracht en hij wilde zelf de consequenties niet dragen van hetgeen hij wist dat goed was. Daardoor was hij kwaad; hij was negatief. Je hebt ook van die mensen die zeggen: wij geloven in het dienen van de consument, maar zeggen er stillletjes achter: als we tenminste 35% kunnen maken op onze artikelen. Ze weten heel goed dat dat, economisch gezien niet verantwoord is in de moderne wereld. Doen ze dat toch, dan doen ze kwaad, begrijpt U? Nu zijn er ook andere mensen, die zeggen: hier sta ik nu voor een dilemma, wat moet ik doen? Moet ik aan mijn eigen medemensen geven en zelf armoe lijden, of moet ikzelf ten koste van anderen redelijk leven? En dan gaan ze er over nadenken en dan zeggen ze uiteindelijk: kijk, dit is het belangrijkste in mijn leven; volgens mijn bewustzijn is dat hetgene waar het om gaat. En dan zullen ze misschien toch anderen zo op hun tenen trappen - tegenwoordig in die overbevolkte wereld kun je je niet keren of je trapt iemand op z'n tenen, nietwaar? - dus dan hebben ze goed gedaan, begrijpt U? Goed en kwaad dat kun je niet zeggen in normen van recht, dat kun je niet uitdrukken in normen van geloof, dat kun je alleen maar uitdrukken in één norm: het persoonlijk bewustzijn dat je hebt plus je streven om tot het goddelijke nader te komen. En wanneer je je daaraan houdt, dan zal de wereld misschien wel eens wat over je te kakelen hebben, maar dat doen ze toch wel achter je rug, dus daar zou ik mij niets van aantrekken, en dan ben je in de geest d.w.z. tegenover degene waar het op aankomt altijd verantwoord. En wat nog belangrijker is, je hebt jezelf niets te wijten, en daardoor kun je alles en elke consequentie van je leven en daden dragen zonder daardoor in de put te komen en in de diepste duisternis te zitten. Nou, dat was dan zo'n beetje goed en kwaad. Heb je nog een kleinigheid er achteraan? Maar een kleinigheid, hoor.

x Voorz. Misschien heeft iemand iets te vragen over dit onderwerp, als U het goed vindt?

- Nou, ik vind het best.

x Voorz. Nee vriend, dat is niet het geval. Ik heb nog een ander onderwerp voor U. Wilt U iets vertellen over het in harmonie leven met Gods wetten en de kracht van goede gedachten uitzenden?

- Ja, dat kunnen we nog net even zo tussen neus en lippen waarnemen. Kijk eens, Gods wetten dat zijn dingen die kunnen we toch niet overschrijden; het is niet zoals met een verkeersregel, dat je meteen nog kijkt, is er nog een agent in de buurt en met de andere hand alvast door het rooie licht heenrijdt. Gods wet is eigenlijk een grens die ons gesteld is en daar komen we niet overheen, daar zit je werkelijk binnen gebonden. Je zoudt kunnen zeggen: Gods wetten dat zijn eigenlijk de wanden die ons leven beperken. Want een wet is voor ons een wet, maar voor God is het een eigenschap van Zijn wezen. De eigenschappen Gods komen tot uiting in Zijn schepping, dat is logisch. En die eigenschappen die zijn niet altijd in overeenstemming met hetgeen wat wij nu leuk, aardig of interessant vinden. Op het moment dat wij met een wet Gods in conflict komen, dan doen we precies hetzelfde als iemand die een muur ziet staan en daarnaast een deur die zegt: nee, ik ga niet door die deur heen, ik loop door die muur heen. Nou, als hij een hard hoofd heeft, dan haalt hij het misschien, maar ik zou niet graag de ziekenhuisrekening betalen. Wanneer het gaat om een goddelijke wet, dan kom je er nooit door. God heeft je de gelegenheid gegeven om alle facetten van Zijn wezen te leren kennen. En als je dat begrijpt, dan zeg je: hé, hier stoot ik mijn hoofd, even voor mijzelf nadenken, is daar iets waar ik tegen gezondigd heb? Dus je gaat niet zeggen: ik zet alles door. Als er tegenslag komt, dan vraag je je af: waar heb ik die aan te danken? En dan merk je al heel gauw dat er een aantal regels zijn waar een mens zich verstandigerwijze maar aan te houden heeft en een geest ook. Dan zeggen we natuurlijk niet met een groots gebaar: dat zijn nu de wetten Gods. O, er zijn er zo vele. Een paar hoofdwetten: wet van evenwichtigheid en gelijkmatigheid, wet van oorzaak en gevolg, wet van voortdurende continuatie, van krachtbehoud enz, een hele hoop. Maar wij hebben in onszelf ook die wetten. En wanneer wij ons hoofd stoten en wij gaan ons afvragen "waarom?", dan is er in ons een stem die geeft daar antwoord op; die zegt: hé, zo was dat niet in orde, daar mankeerde iets aan. Verbeter je het dan en houd je je aan datgene wat je geleerd hebt, dan ben je dus weer in harmonie met het goddelijke. En als je met de goddelijke wet in harmonie bent, dan heb je weinig tegenstand te overwinnen, dan kun je heerlijk eigenlijk doorlopen door het leven. Je hebt wel je zorg en je nood en je verdriet, maar je hebt altijd van binnen zo'n stevig houvast dat je in staat stelt om er doorheen te komen. Als je dus in harmonie bent met die goddelijke wet, dan kom je veel gemakkelijker tot God en je weet dan gebruik te maken van je leven, omdat je nooit krachten verspilt om tegen de wetten Gods te strijden. En maak je de Luciferiaanse fout, het meest satanische wat er bestaat, dan zeg je: "ik wil tegen God in, mijn wil, niet de Uwe;" dan win je het nooit. Maar alle grote krachten die je zoudt hebben, die kun je voortdurend uit blijven putten zonder één stap verder te komen. En als we over "hel" praten, dan kan ik je wel vertellen dat dat er het dichtste bijkomt. Die harmonie met de goddelijke wetten betekent dus, ons realiseren wat God van ons verlangt. Steeds wanneer we een tegenslag hebben, wanneer het niet goed gaat, niet zeggen: "dat is zijn schuld en daar kon ik niets aan doen", maar te vragen: waar zat hier een fout? En dan ontdek je soms dat die fout niet in de handeling zelf zat maar daarvóór, of dat dat voortkwam uit een verkeerd begrip der dingen enz. Dan hou je je aan die kennis, je zegt: God is liefde. Daar moet je maar aan geloven, want als je daar niet aan gelooft dan kom je nergens terecht. God is liefde, dus in liefde moet ik al Zijn wetten toepassen tegenover alle schepselen, ook tegenover mezelf, geen uitzondering, en dan ben je vanzelf met God in harmonie. Maar als jij met God harmonisch bent, dan wil dat zeggen dat God zich directer in je kan openbaren, dus dat als het ware de goddelijke kracht in jou sterker is dan tevoren. Dan kun je ook veel meer doen. Dan komen we terecht bij die goede gedachte. Wanneer ik zomaar gedachten uit ga zitten stralen - dat kan heel aardig zijn - dan kan ik telepathisch invloed uitoefenen enz.; dan kan ik bij een ander voorstelling van gedachte wekken, ik kan dus een soort inspiratie geven, maar daar kom ik niet ver mee, want dat is menselijk en dat is afhankelijk van mijn eigen toestand en mijn eigen kracht. Een mens is een zendapparaat. Alle gedachten kun je vergelijken met elektrische stroomlijnes, waardoor dan een veld wordt opgewekt, we kunnen zeggen: "dat gaat uit van de aura", en dat kan zelfs nog gericht worden in een bepaalde richting of op een bepaalde persoon. En met die kracht kun je in die persoon dan wel iets bereiken, maar wil je werkelijk met goede gedachten werken, wil je het beste van het beste hebben, dan moet je zorgen dat jezelf eerst in harmonie bent met het goddelijke, want dan hebben wij de eeuwigheid, alle kracht die er bestaat, om uit te putten. Wij geven als het ware naar ons beste weten vorm aan een deel van de goddelijke kracht en geven die als steun aan een ander mens of aan de mensheid als zodanig. Hoe meer wij op die manier dus redelijk denken en die goddelijke kracht uiteten, hoe meer wij enkele personen of de gehele wereld kunnen beïnvloeden. En stel je nu eens voor dat de hele wereld neerslachtig is en jij gaat de vreugde van God in jezelf beleven en uitzenden als gedachte, dan wordt eerst de een wat vrolijker en dan de ander; ze worden daadkrachtiger, ze gaan de wereld zonniger zien, ze gaan

elkaar begrijpen en ze gaan samenwerken, ze gaan iets begrijpen van een vreugde die totnogtoe voor hen niet bestond, met als resultaat, mijne vrienden, dat ze op de duur zelf de harmonie met God vinden. En dat is de waarde van de goede gedachte. Nu is dat ook een onderwerp, daar had ik eigenlijk net als over Lao-tze kunnen zeggen: daar kunnen we heel veel over praten. Ik heb er natuurlijk een paar hap-pen uitgedaan, en dat kan ik hier doen, omdat wij dat al zo vaak hebben behandeld. Met onze vriend Lao-tze is het wat anders, want als we deze goede vriend uiteen gaan rafelen met z'n gedachte, met hun oorzaak, z'n wijze van leven, wanneer we daarachter Tao zetten, zoals het ook vóór Lao-tze al bestond, en dan het verder moeten volgen tot de vorm die hij eraan geeft, dan moeten we daar ook Cronvo-tze bijhalen, dan moeten we daarbij halen de gehele Taoïstische ontwikkeling, dan moeten we komen tot het Taoïstisch Boeddhisme enz. enz. En nu, dan hebben we, wanneer we één stukje weglaten, de fout gemaakt door een valse impressie te hebben gegeven. Ik hoop dat ik dat bij deze onderwerpjes heb vermeden. Als er vragen over zijn, stel ze dan maar aan de "vragenbus", dan zullen we nu eerst gaan pauzeren. Ik laat het medium vrij. Ik zal zorgen dat ik in de buurt ben, dus als er bij de vragen iemand is die wat tot degeen die de vragen beantwoordt te zeggen heeft hierover, dan krijgt hij van mij wel commentaar. Nou, voor de rest allemaal een pret-tige avond samen.

VRAGEN, welke nimmer een persoonlijk karakter mogen dragen, kunt U schriftelijk inzenden aan het correspondentie-adres van de Orde der Verdraagzamen, de Ruij-terstraat 80, D E N H A A G.
U zult dan te zijner tijd in de VRAGENRUBRIEK het antwoord kunnen vinden.

NA DE PAUZE

Goeden avond vrienden,

VRAGENRUBRIEK waarin persoonlijke vragen desnoods kunnen worden gesteld maar niet worden beantwoord. Alle andere vragen worden beantwoord zover als ons weten en kunnen reikt. Mag ik U verzoeken om de eerste vraag te stellen?

- x Mag ik vragen of wij na de dood alles in een zekere samenhang zien en beter voelen wat de waarheid is, omdat er op deze wereld zoveel geschreven is en het zo moeilijk is te voelen welke richting de juiste is, bij het zoeken?
- Na de dood zet de mens z'n menselijk bestaan voort, vooral in de eerste tijd. Er is dus geen sprake van een plotselinge verandering of verheldering van toestand, wel vallen de bijkomstigheden van speciaal aardse oorsprong al heel snel weg, met mis-schien een uitzondering voor de begeerten. Wij kunnen zeggen dat de waarheid eigen-lijk na de dood pas gevonden wordt in de hoogste sferen. Wij mogen het punt "cosmi-sche waarheid" omschrijven als het middelpunt van een soort spinneweb. Er gaan van-daar tot aan de uiterste einders van het zijn vele draden, die altijd weer in het middelpunt uitkomen. Vaak zijn ze onderling verbonden, maar die verbinding is dan niet gericht op de waarheid zelve, maar betekent alleen een wisseling van de ene richting naar de waarheid tot een andere richting die al evenzeer tot deze waarheid gaat. Wij trachten om voor onszelve natuurlijk de waarheid te vinden. En in ons leven worden wij daarin vaak belemmerd doordat ons wezen, vooral op stoffelij-ke werelden, dus stofgebonden, teveel wordt beheerst door de gedachtengang der gemeenschap. Deze dwang van uiterlijkheden valt wél zeer snel van ons af. Maar het is begrijpelijk dat een Christen, ook na de overgang, Christen blijft en de Hindoe, Hindoe, Boeddhist, Boeddhist enz. Elk hunner zal steeds de waarheid benaderen van-uit eigen standpunt, omdat het eigen wezen in deze richting de bewustwording zoekt. De uiterlijke vorm die op aarde gekozen wordt, bij incarnatie vaak, is meest-al het resultaat van een vroegere ontwikkeling van de geest, die juist deze voort-zetting van het zoeken naar de grote waarheid en het goddelijke als het ware voor-schrijft. Ik mag dus degeen die deze vraag stelt, als antwoord geven: U heeft in Uzelf een deel van de waarheid, U behoeft zich van alle anderen niets aan te trek-ken, ook niet van ons. Wanneer U eerlijk en oprecht zoekt naar de waarheid, dan zult U langs die weg ook tot God kunnen komen en de volledige waarheid begrijpen. Hoe verder gij voortgaat op Uw weg, hoe dichter wij ongetwijfeld tot elkaar zullen komen. Uiteindelijk, in de waarheid zullen wij ontdekken dat wij altijd hetzelfde hebben aangestreefd, maar door onze persoonlijkheid een andere voorstelling daarmee verknoopten. In het leven na de dood bestaat dus niet een plotselinge reali-satie en onfeilbaarheid waardoor de volledige waarheid ons bekend is. Wel kunnen wij een zuiverder inzicht verwerven en met dit zuivere inzicht op de ingeslagen weg voortgaande, dichter komende tot een totale waarheid die, zoals ik moet be-kennen, zich ook aan ons nog onttrekt op het ogenblik. Wij denken vaak dat we het weten, maar zeker mogen we dit ook nog niet beweren. Is dit antwoord voldoende, of zou men hier gaarne iets aantoe gevoegd willen zien? Zijn er vragen uit voort-gekomen?
- x Ja, mag ik dan dit opmerken? U sprak over het Boeddhisme en Christendom. Is het

dan niet zo, dat door reïncarnatie van de verschillende laten we zeggen monaden in verschillende levens, dat uiteindelijk zowel Boeddhistische weg als Christelijke weg, eenmaal op het pad komt, waardoor we ook als het ware al deze richtingen kunnen erkennen als strevende naar de waarheid toe? Ik bedoel...

- Ja, ik begrijp Uw bedoeling wel, maar ik kan ze alleen niet onderschrijven. Een consequent doorvoeren van de gedachtengang die U hier tracht te uiten, houdt in dat dus elke bestaande geloofsvorm en richting, zou moeten doorlopen om van de God, de ene God, de monade dus, een beeld te krijgen vanuit elk standpunt. Ik geloof niet dat het noodzakelijk is, ofschoon de mogelijkheid daarvan zal blijven bestaan. Wel kunnen wij zeggen dat elke godsdienst en elke geloofsbelijdenis of openbaring, alleen richting kan geven aan de innerlijke behoefte om waarheid te bereiken, maar nooit deze uiteindelijk kan bepalen. Dus, zou een wisseling van geloof tot geloof soms door de eigen innerlijke richting van zoeken bepaald kunnen worden en in één leven of in verschillende incarnaties voorkomen. Maar ik meen niet dat we dit als beslissend moeten zien voor het erkennen der volledige waarheid, zodat men b.v. eerst Boeddhist, dan Hindoe, dan Christen, of in een andere volgorde moet zijn, om uiteindelijk misschien ook nog Islamiet, Mormoon te worden etc. Ik meen dat ik dit ten sterkste en ten stelligste mag ontkennen. Noodzakelijk is dit niet, omdat de waarheid is in alle dingen, en in geen godsdienst of belijdenis een volledige waarheid kan worden uitgedrukt, waar elke godsdienst gebonden blijft aan de wereld waarin hij geopenbaard is, en het begripsvermogen van degenen die die godsdienst belijden, in de interpretatie die mensen daarvan geven etc. Geen godsdienst kan een volledige waarheid brengen en elke godsdienst kan op zijn manier de waarheid trachten te benaderen. Zijn wij harmonisch met deze wijze van waarheid zoeken, dan sluiten wij ons dus, indien we verstandig zijn, bij een godsdienst aan. Is ons zoeken naar de waarheid verder gevorderd of gaat het in een andere richting, dan zullen we m.i. een eigen weg kunnen gaan, zonder dat dit voor ons een noodzaak betekent om alsnog die godsdienst eens te beleven, die geloofsrichting, ofwel het voor ons een vermindering van waarden betekent. Is dit nu voldoende duidelijk?

x Ja, dank U zeer. Ik had U alleen deze vraag gesteld omdat in mijn denkvermogen voorkwam dat het voor iemand die b.v. in Tibet geboren is, gemakkelijker is om zich als het ware met het geestelijke bezig te houden dan voor een mens die in deze Westerse wereld geboren wordt en dus de materie en stof meer afgeleid wordt.

- Ik meen ook hier een klein verwijz aan toe te mogen voegen. De schepping is niet de monade in één uiting; voor ons is altijd de openbaring van het goddelijke gesplitst in twee delen t.w. stof en geest. Wij moeten en stof en geest gelijkelijk kunnen beleven en gezamenlijk harmonisch tot uiting kunnen brengen, willen wij binnen de beperktheid van een stof-geestelijk bestaan kunnen komen tot een waardering van het goddelijke. De Tibetaan zal falen waar het de stoffelijke waarde aangaat misschien, de Westering misschien waar het de geestelijke waarde aangaat. Het "misschien" mag in beide beweringen echter wel zeer dik onderstreept worden, omdat het m.i. onmogelijk is om een juiste waardering te vinden dan van persoon tot persoon apart, ongeacht diens afkomst, ras, verblijfplaats, godsdienstige scholing etc.

x Dank U wel.

x Wij zoeken naar het..., maar krijgen wij het door het zoeken of wordt het ons gegeven?

- Heeft U wel eens Paaseieren gezocht? Die dingen worden U gegeven, maar U kunt ze alleen verwerven wanneer U naar die gave zoekt. God geeft aan al z'n schepselen de volmaaktheid en ook de volmaakte waarheid, maar zij zullen daarnaar moeten zoeken. Al wat ge verwerft, verwerft ge omdat God het U toestaat te verwerven en als zodanig is het een gave. Indien gij Uzelve niet bemoeit daarom, zult ge echter niets verwerven. Is dit duidelijk genoeg?

x Ja, dank U.

x Ik wilde graag vragen hoe het is t.o.v. een atheïst?

- Wat een atheïst zegt, wat hij denkt en wat hij in zijn wezen gelooft, dat zijn over het algemeen verschillende waarden. De atheïst zal misschien God in alles zien en geloven aan een eigen beperking van bestaan als het wezen wat hij is. Ik geloof niet dat dat innerlijk zover wordt doorgevoerd, dat hij aan een werkelijke vernietiging van het "ik" gelooft. Hij gelooft in een sterke verandering daarvan en meent dat wat overblijft na de dood, voor hem niet meer herkenbaar of erkenbaar is als het "ik" dat hij thans is. Dat is een voorstelling, maar ook hij zoekt naar de waarheid en zal ook trachten het goddelijke, wat hij misschien "natuur" noemt of nog anders, te vinden in de schepping. Als zodanig volgt hij zijn eigen weg naar de waarheid en zal ook langs deze weg een volledig bewustzijn kunnen vinden. Het zij mij vergund om hierbij op te merken dat uiteindelijk niet de vorm van ons geloven, denken of leven bepalend is voor de werkelijke waarde daarvan, maar de innerlijke beleving, de innerlijke drang, de intentie als het ware die achter de uitingen verscholen is. Is dit voldoende?

x Dank U wel.

x U heeft het in Uw beantwoording van deze vraag gehad over vorm zoeken. Maar er

zijn toch massa's mensen die geen vorm zoeken, omdat die door hun ouders een vorm wordt opgelegd, als ik het zo mag zeggen.

- Een vorm die wordt opgelegd is als een jas die men je aantrekt en die op de duur te klein voor je wordt. Wanneer men zichzelf dan toch steeds daarmee blijft vertonen, dan is men dwaas. De mensen krijgen in hun jeugd een geloof opgelegd, inderdaad, het geloof van hun ouders. Maar zij zullen zichzelf daarover reeds een bepaalde mening vormen. En het mag zeer zeker geen uitzondering heten, wanneer de kinderen van orthodoxe ouders de orthodoxie overboord zetten, degenen die gekomen zijn uit een streng gelovig gezin, juist vrijheid gaan zoeken om hierin eerst hun eigen waarheid te erkennen. Dat uiteindelijk vaak een terugkeer tot het jeugd-geloof plaatsvindt, zou gedeeltelijk uit sentimentele redenen kunnen worden verklaard, terwijl ten tweede dan een eigen interpretatie is gevonden voor de waarheden van het geloof en de uiterlijke vorm geaccepteerd wordt als een nu eigen innerlijke toestand. Ik geloof dus dat we dat opleggen en opdringen van een geloof niet te ernstig moeten zien. Ik vind het, van mijn standpunt uit, uit den boze. Ik meen niet dat een ouder een recht heeft om een kind te dwingen God op een bepaalde wijze te zoeken of te zien, maar wanneer dit gebeurt, ben ik er toch van overtuigd dat, indien deze geest werkelijk een waarheid zoekende geest is, deze geest zijn eigen waarheid en weg zal vinden, ondanks alle belastingen uit de jeugd.
- x Maar het is toch wel een ontzettende belemmering tot geestelijke bewustwording.
- Het is een belemmering om vormen te aanvaarden die liggen buiten de geestelijke bewustwording zoals die in de religie werd gepredikt. Dat ben ik met U eens, maar daar staat tegenover dat, om dan deze belemmering te overwinnen een veel scherper realisatie van eigen denkwijzen, zowel als van de waarheden in het geloof en andere vormen behouden noodzakelijk is, zodat door deze belemmering een vergroot bewustzijn kan worden bereikt, indien men inderdaad zoekt, waarbij dus een voordeel de innerlijke strijd beloont.
- x Dank U wel.
- x Wat is Uw mening omtrent de ene godsdienst die leden van een andere godsdienst wil overhalen tot hun godsdienst? Is het dan niet hetzelfde langs welke weg men het goddelijke bereikt? Of menen zij door langs hun weg te gaan zij God meer welgevallig zijn?
- Ik moet tot mijn spijt verklaren dat ik de bekeringsdrang die geloofsartikelen stelt boven het helpen van de medemens - en dit gebeurt zeer vaak - eerder zie als een soort van geestelijke verwaandheid dan als een werkelijke behoefte om de mens te bekoren en zo dus nader tot God te brengen. Wij zien deze voorbeelden wel zeer scherp in de verschillende missionarissen. Er zijn er die Christen zijnde en het Christendom predikende, hetzij Katholiek of Lutheraans of Calvinistisch, trachten om in de eerste plaats als Christen te leven. Hun wijze van leven betekent het wakker roepen van een bewustzijn omtrent betere levensmogelijkheden in de mensen tot wie ze zich wenden. Zij bekeren tot een godsdienst, maar in werkelijkheid tot een levenswijze. Er zijn anderen die menen door stram en strikt aan het woord vast te houden dat zij verkondigen, hun a.s. gelovigen te moeten overbluffen en als het ware, met geweld hen te dwingen om in te gaan. Ik ben bang dat dergelijke mensen zeer verblind en verwaand zijn. Als God alleen Christenen op de wereld had willen hebben, dan had Hij alleen Christenen geschapen. Als God meent dat slechts één weg voldoende is om tot Hem te komen, dan zou Hij die weg voor allen gelijk hebben opengesteld, waar Al rechtvaardig is. De behoefte echter om gelijk te hebben tegenover anderen verblindt vaak degenen die wil bekeren voor de goede eigenschappen die de ander kan hebben en voor de waarheden die ook die heeft. Wanneer twee verschillende geloven of denkrichtingen samenkomen, dan kan bij een elkaar tegemoettreden, voor beiden binnen eigen leefwijze en geloof, een grote verrijking het geval daarvan zijn. Tracht men echter agressief de ander tot eigen overtuiging te bekeren, dan zal over het algemeen, ofwel de eigen waarde van de bekeerling teniet worden gedaan en daarvoor in de plaats een ijveren komen dat niet meer redelijk is, ofwel men zal door een voortdurende strijd en zichzelf en de ander uitputten zonder dat van werkelijke geestelijke winst sprake is. Ik meen dat het verdere deel van deze vraag voldoende beantwoord werd reeds. Ik ben dus niet tegen de missie die probeert om de mensen te helpen mens te zijn, maar wel tegen een missie die meent dat het menszijn in de tweede plaats komt, het opdringen van eigen overtuiging en leefwijze als eerste. Iemand die de negers gezond gaat maken door hen te genezen, respecteer ik zeer, onverschillig in wiens naam hij het doet en welke leer hij daarbij verkondigt. Maar iemand die het erger vindt dat de negers ongekleeft lopen, dan dat ze ziek zijn en probeert z'n Westerse opvattingen door te zetten en zo dus zijn beleerlingen tot Westerlingen te maken in de eerste plaats, vind ik een treurige, ietwat belachelijke figuur. Ik ben ervan overtuigd dat velen van deze figuren menen goed te doen, maar in werkelijkheid verheffen zij zichzelf zo sterk boven een ander, dat ze zich afsluiten van de wereld inplaats van tot de wereld te komen en zo gezamenlijk met die wereld tot een groter bewustzijn, dichtert tot hun God te naderen. Ik hoop dat dit voldoende is.

- x Geloof U dat Morele Herbewapening ons goed de weg wijst om God te vinden in onszelf en om een betere wereld te bouwen?
- Wat is morele herbewapening? Wat is moraal? Moraal is de mode van gebruiken die op het ogenblik als goed door de massa worden erkend. Moet het moreel, d.w.z. de innerlijke gesteldheid als wapen worden gezien? Tegen wie dan? Ik geloof dat velen morele herbewapening in een verkeerd daglicht zien en menen dat ze zich moeten wapenen tegen de wereld door zelf morele sterkte te winnen d.w.z. de gebruiken en leerstellingen die zij aanhangen, sterker dan tevoren ook zelve te respecteren. Ik meen dat het werkelijke zwaartepunt van morele herbewapening ligt in het je realiseren wat voor jezelf moreel wèl en niet verantwoord is en je te wapenen tegen je eigen begeerten, om op een dergelijke wijze voor jezelf zo goed mogelijk en menselijk mogelijk te leven. Wanneer U dit onder morele herbewapening wilt verstaan, dit laatste, dan zal het U zeer zeker de goede weg tonen om dichter tot God te komen. Wanneer het echter een soort van veldtocht wordt om anderen te dwingen bepaalde morele normen te aanvaarden, dan ben ik bang dat het U niet dichter tot God brengt en misschien zelfs verder van Hem af n.l. op het moment dat ge in Uzelf iemand gaat zien die beter is dan een ander. Is dat voldoende beantwoord?
- x Ja, dank U wel.
- x Wat is volgens U de reden dat Billy Graham de mensen die hij bekeert, de raad geeft bij het lezen van de bijbel te beginnen met het Evangelie van Johannes? Ook de schrijver van het boek over "positief denken" schenkt er bijzondere aandacht aan.
- Omdat de evangelist Johannes de ware mysticus is onder de schrijvers die Jezus' leven hebben beschreven. Het Evangelie van Johannes wordt gedragen door een diep besef van de mystieke gebeurtenis en waarde, terwijl het gelijktijdig tot uitdrukking brengt de grote liefde Gods en de grote liefde ook van Jezus voor de mensheid. Meer dan in de andere Evangelien zien wij hier Jezus als de Apostel van de alliefde optreden. En de mens op aarde heeft geloof ik meer behoefte aan een God die hem liefheeft en aan een broeder die God als Vader heeft erkend en die de Zoon Gods is, die Hem ter zijde staat, dan aan een wonderdoende leraar die in zijn onfeilbaarheid een groot aantal wijze lessen heeft gegeven. En daarom meen ik dat degenen die zich tot Jezus wendt, of tot God wendt, in de christelijke gedachten-gang, inderdaad het beste Johannes, de mysticus als leidsman kan nemen. Ik ben het dus in deze eens met de beide voornoemde figuren. Alteveel tracht men van Jezus een soort van goddelijk-politieke persoon te maken, ofwel een boven de mens verheven Godheid. Ofschoon Johannes als mysticus de nadruk legt op het abnormale van Jezus' verschijnen op deze wereld, legt hij niet op Zijn goddelijkheid in de eerste plaats nadruk. Hij toont Jezus aan de mens als mens, als vriend, als broeder. Hij toont de achtergrond van het Christendom dat ligt in zeer oudere gebieden, dat teruggaat tot de oudste dagen der mensheid, en weerklinkt in vele godsdiensten die in en voor Jezus' tijd hebben bestaan. Daarom geloof ik dat het voor een Christen goed is, juist hiervan kennis te nemen. Een uitzondering zou ik willen maken voor de z.g. Apocalyps. Deze dient m.i. alleen gelezen te worden door iemand die behoorlijk ingewijd is in de kabbalistische leer en symboliek en zo mogelijk ook in de alchimistische zinnebeelden, want eerst dan kan een redelijk begri-pen van deze voorspelling mogelijk worden. Is dit voldoende?
- x Dank U wel, vriend.
- x Wat zijn beeld-denkende mensen en wat begri-ps-denkenden? Hoe, op welke wijze komt het kennen van het zijn tot hen?
- De begri-psdenkende mens heeft geen omschreven voorstelling in vorm van een bepaalde waarde. Hij kan een paard begrijpen zonder het ooit aanschouwd te hebben. Hij kan zich een waarde voorstellen die nooit binnen zijn leven is opgetreden. Een beelddenkende mens daarentegen begint met de vorm, met de voorstelling en bouwt vanuit deze voorstelling die hij heeft, vanuit het beeld dus, de verdere eigenschappen op. In het eerste geval kan de begri-psdenkende dus een abstracte waarde bevatten; hij kan met deze abstracte waarden werken en komen tot realisaties die liggen buiten zijn normaal zintuigelijk gebied. Dit is voor de beelddenkende mens niet mogelijk, waar hij voor elke abstractie, altijd weer, eerst een symbool moet zoeken dat binnen zijn eigen wereld bestaat en uit deze symboliek, dan wel zal trachten te extraheren de esoterische inhoud, maar altijd geketend zal blijven aan de noodzaak om een stoffelijke verbeelding te geven aan begri-ppen die in hun oorsprong niet stoffelijk zijn. Wij kunnen ook verder nog dit gaan ontleden en dan vinden wij onder de z.g. beelddenkende mens, heel vaak nog het visueel en het auditief type, waarbij de eerste dus beeld-associaties kent en het tweede klank-associaties. In beide gevallen echter wordt zintuigelijk hoofdzakelijk bewustzijn verworven. De begri-psdenkende mens staat dus in vele gevallen althans geestelijk iets verder. Hij heeft niet meer de stoffelijke wereld nodig om zo tot erkenning te komen. Omschreven als bewustwordingsproces: de begri-psmens wordt bewust in elke wereld van waaruit een gedachtenstroom hem bereikt, de beelddenkende mens daarentegen kan alleen bewust worden van datgene dat in zijn eigen wereld hem op

- dit moment getoond wordt en alle herinneringen uit vroegere momenten worden daar dan bijgerekend. Is dit voldoende?
- x Dank U wel, vriend.
- x Krisjnamurti zegt in zijn boek "Vrijheid van het bekende": "Gedachte is een reactie van herinnering en het denken kan nimmer in een toestand van schepping zijn. Het moge scheppingsvermogen tot uiting brengen, maar het denken kan nimmer scheppend zijn". Ik meende dat elke gedachte wél scheppend werkt.
- Elke gedachte is het gevolg van een realisatie. Wanneer buiten ons een verschil tussen licht en duister bestaat, dan kunnen wij over licht zowel als over duister denken. Het zijn n.l. bestaande waarden die door ons werden gerealiseerd. Elke gedachte als zodanig is dus een omschrijving van bestaande waarden in een al dan niet beleefde combinatie saamgebracht. Op grond hiervan is aannemelijk te maken dat de gedachte als zodanig nooit en te nimmer scheppend is, ze is altijd herscheppend, omdat zij in het "ik" dingen doet weerleven die buiten het "ik" reeds bestonden. Zij kan echter wel uiting geven áán het scheppende, inderdaad. Wanneer een nieuwe waarde wordt geschapen en in ons een werking der gedachten veroorzaakt, dan zal het punt, het scheppende punt zelve, niet in de gedachte erkend zijn. Maar de beroering, in de gedachtenwereld teweeg gebracht, zal resulteren in een herscheppen van dezelfde toestand buiten het "ik", waarin het niet erkende punt als middelpunt van onze uiting en nu kenbaar wordt en in de gedachte dan tot realisatie kan worden gebracht. Is dat duidelijk of is het te omslachtig?
- x Voorz. Misschien wilt U het nog met een voorbeeld toelichten?
- Uitstekend. Ik neem aan dat ik voor de gedachte neem een zeef. Dus ik heb hier een rooster met een zeer groot aantal gaatjes. Elk gaatje geeft de mogelijkheid dus, voor het water dat van boven instort, om neer te storten en gerealiseerd als het ware gaande door de zeef, de grond te bereiken. Kunt U zich dat voorstellen, ja? Nu is echter in het midden b.v. een ster waar alle gaatjes dicht zijn. Nu valt het water door al die gaatjes heen, maar in het midden blijft die ster droog. Aangenomen dat die zeef nu bovendien haar eigen uiting d.w.z. hetgeen door die zeef passeert, kan beschouwen, zal zij dus de ster zien aan de afwezigheid van eigen uiting daarin. Daardoor wordt dus het denkbeeld "ster" omgrensd en zal zij, wanneer zijzelve in staat is te regelen door welk deel van de mazen wel en niet water wordt doorgelaten, die ster uit eigen vermogen kunnen reproduceren. Zeggen wij nu dat een scheppend vermogen dus op een gegeven moment die ster oplegt in de zeef, zodat hier een aantal gaatjes tijdelijk verstopt zijn, dan zal nadat dit gebeurd is, het altijd gereproduceerd kunnen worden. Die ster echter bestond niet op de grond, zij bestond alleen in de zeef door de schepper daarin gelegd. Het brengen van deze ster tot aanzijn op aarde is het scheppen van iets nieuws en dus een scheppende uiting, die echter eerst na zijn uiting als schepping erkend kan worden in de rest van de zeef, in de gedachte. Ik hoop dat U mijn weinig vlijende vergelijking van het gedachtenleven met een zeef, hier een ogenblikje over het hoofd zult willen zien. Maar heb ik met dit voorbeeld misschien iets duidelijker kunnen maken wat ik bedoel? Of zijn er vragen over te stellen?
- x Ik had U alleen dit willen vragen: Hoe staat U dan tegenover het inspiratieve denken, dus het abstracte denken? Was dit aanwezig of komt dit in nieuwe vorm?
- Inspiratief denken kunnen wij het best beschrijven als het op een totnogtoe niet gekende wijze groeperen van een aantal in het wezen aanwezige gedachtenreflexen of impulsen. Hier is dus een nieuwe samenstelling gecreëerd van in het wezen aanwezige gedachtenmaterie. Is dat duidelijk?
- x Ja zeker. Dank U.
- x Ik wilde eens vragen, die inspiratie, kan dat ook niet zijn van andere zijde?
- Dat kan van andere zijde zijn; dat kan U worden opgelegd door iemand die zeer sterk aan U denkt in de stof, het kan U worden opgelegd door de aanwezigheid van een geestelijk gezelschap dat zich niet tot U richt, maar in het midden waarvan U verkeert en dus de inductie als het ware van hun gedachtenstromen ondergaat, waardoor al hetgeen wat U gelijk hebt met deze groep geesten, ook in U werkzaam wordt; het kan ook gebeuren dat U door een menselijke massa wordt geïnspireerd. Wij moeten niet vergeten dat het inspiratieproces eigenlijk de geestelijke uiting is van wat men meer stoffelijk "suggestie" noemt d.w.z. het wekken van een reeks indrukken door een ander vantevoren bepaald, maar verwerkt aan de hand van in U aanwezige mogelijkheden en gegevens. Is dat duidelijk genoeg?
- x Jawel, dank U wel.
- x Ja, ik zou nog een vraag willen stellen. Waar blijft je dan met het scheppen van beelden in de ruimte door klanken?
- Ook dit is eigenlijk een herscheppen, want zoals U zich zult realiseren, zal de geest door zijn gedachte in de materie een vorm kunnen projecteren. Maar deze vorm moet in hem aanwezig zijn geweest; hij kan niets nieuws scheppen. Maar wanneer 2 of 3 geesten gezamenlijk projecteren, kan het erkennen dezer projecties geheel of gedeeltelijk een nieuw bewustzijn omtrent het zelfgeprojecteerde wekken. De grenzen tussen sferen, als ik U daaraan mag herinneren, zijn immers bewustzijns-

grenzen. Men kan dan niet meer begrijpen wat de hogere sfeer zegt of een te klein gedeelte daarvan begrijpen en is daarvoor uit deze wereld uitgesloten. Het is dus een bewustzijnskwestie. Vandaar dat ook elke sfeer haar eigen gedachtenbeelden kent en daarin haar eigen vormgeving en al wat dies meer zij. Door echter een zorgvuldig hergroeperen van de aanwezige waarden op voortdurend andere wijze, kan op den duur een reeks nieuwe begrippen worden gevormd, die dus een uitbreiding zijn van aanwezige begrippen. Hierdoor kan het begripsvermogen zodanig worden verhoogd, het bewustzijn beter gezegd, dat nu plotseling wel andere waarden groten-deels kunnen worden begrepen. Dan kan men dus overgaan naar een andere sfeer en in deze sfeer zal men dan steeds verder moeten leren begrijpen wat een ander uitdrukt, door voortdurend vergelijking, opdat men het zelf herscheppende, zijn eigen wezen ook juister uit kan drukken tegenover deze geesten van deze nieuwe sfeer. Is dat duidelijk?

x Ja, dat kan ik me wel voorstellen.

- Nou, dan geloof ik dat Uw probleem daarmee opgelost is.

x De eerste spreker die heeft het in z'n causerie gehad o.a. over het leven volgens goddelijke wetten. Maar ik vraag mij af: hoe moeten dan de primitieven leven die God niet kennen, dus geen kennis dragen van zijn wetten?

- Ik vind dat een zeer boude conclusie, dat wanneer men God niet kent, men Zijn wetten niet zou kennen, dat "dus" van U dat lijkt mij te wijzen op een verkeerd begrip van de geaardheid der goddelijke wet, die overigens door de tweede en niet door de eerste spreker werd behandeld. De goddelijke wet is n.l. een eigenschap die in al het geschapene bestaat, omdat zij een onmiddellijke uiting is van de geaardheid van het goddelijke en als zodanig mede geuit moest worden in elke uiting die uit het goddelijke werd voortgebracht, wilde het goddelijke zich in zijn uiting niet zelve verloochenen. Kunt U dat volgen?

x Jawel.

- Dat houdt dus in, dat de primitieve volkeren Gods wetten evenzeer kennen als de gevorderde volkeren. Ik wil zelfs verdergaan: de goddelijke wetten worden vaak door een primitief volk, ofschoon zonder dat dit gerealiseerd wordt, sterker beleefd en beter ingehouden dan door menig meer ontwikkeld of beschaafd volk. Deze bewering lijkt U ongetwijfeld sterk, maar vergeet U niet dat het zonder reden uit het innerlijk voortbrengen van bepaalde waarden, zoals wij dit zien in het naar voren brengen van taboe's, van totemgeloof etc. wel degelijk aanwijzing geeft voor het respecteren van wetten over de gehele wereld, door alle volkeren, alle primitieve volkeren, door alle tijden heen, die eerst door de beschaafde volkeren werden verworpen. En door die beschaafde volkeren werden ze verworpen, omdat men tracht ze weg te redeneren. Dit wegrekenen brengt met zich mede, dat menig beschaafd volk in conflict komt met wat men dan noemt de natuur, in werkelijkheid ook deel van het goddelijke en dus daar alle schadelijke gevolgen van ondervindt. Een goddelijke wet overschrijden is onmogelijk, maar elke poging om deze wet te overschrijden betekent een innerlijk krachtverlies dat zich in het wezen zelf openbaart en uit. Ik zou dus de nadruk willen leggen op het feit dat het kennen der goddelijke wetten, bewust misschien makkelijker mogelijk is voor een beschaafd mens, maar dat het leven naar een goddelijke wet eerder gebeurt door de primitieven dan door de beschaafde mensen, omdat de primitieven deze waarden als vaststaand aanvaardden, terwijl de meer beschaafden proberen of ze er geen omweggetje omheen kunnen vinden. En dan blijft natuurlijk het probleem bestaan: er zijn wetten die de beschaafde wereld goddelijk noemt en die door de primitieven niet worden beleefd of nageleefd. Maar dan rijst bij ons de vraag: zijn deze wetten werkelijk goddelijk, of zijn zij een interpretatie, gegeven door een beschaafde mensheid van de goddelijke wet. Ik zou erop willen wijzen dat b.v. een groot gedeelte van de tien geboden van Mozes, terug te vinden zijn in veel oudere wetgevingen, dat zij ook door andere volkeren gelijksoortig werden verkondigd, hetzij als koninklijke, hetzij als goddelijke wet, waaruit wij de conclusie mogen trekken dat deze wetgeving aan de tijd eigen was en dus behoorde tot, wat men zou kunnen noemen: de moraal van de tijd. Dit vergeet men maar al te vaak. Er zijn wetten die op dit ogenblik bestaan en waar men zich helemaal niet aan houdt, in laten we zeggen de wilde of onbeschaafde landen. Zo zien wij b.v. dat velen der Christenheid zich verzetten tegen bepaalde sexuele gebruiken bij de primitieven, waarbij o.a. hoort dat een meisje eerst huwbaar is, wanneer ze haar vruchtbaarheid heeft bewezen. Ik meen dat deze wel eens uit het oog verliezen, dat ook bij de Joden het huwelijk pas bevestigd werd, wanneer de vruchtbaarheid van de bruid bewezen was, m.a.w. de reinheid, waar zo'n nadruk op wordt gelegd door velen, is klaarblijkelijk geen goddelijke wet, maar een menselijke interpretatie. En zo zou ik verder kunnen gaan op allerhand gebied: gij zult geen beelden voor mijn aangezicht stellen; gij zult geen afgoden aanbidden; gij zult geen beeld Gods maken. Wij vinden het in vele vormen terug. Maar wat staat er in één van de vroegste geloven, n.l. bij de Hindoes geschreven? Zo gij een beeld stelt van mijn wezen, weet dat dit niet de waarheid is. Dat komt op hetzelfde neer. En zo kunnen wij verdergaan. Dat zijn menselijke interpretaties. De goddelijke wet-

- ten zelf, handhaven ook zichzelf en zijn onontkomelijk. Oorzaak en gevolg b.v. is een wet waarin U niet behoeft te geloven maar die, zij het dan ook bepaald door de relativiteit binnen een bepaald bewustzijnsveld en daarin werkzaam in een bepaalde volgorde en consequentie, toch ieder leven blijven regeren. De wet der evenwichtigheden drukt al evenzeer uit, dat men geen eenzijdige ontwikkeling kan bereiken en dat hij die een groot vermogen tot goeddoen bereikt, in zich een vermogen tot gelijkelijk kwaad moet dragen enz. enz. Elk dezer goddelijke wetten is ingeschapen en kan eenvoudig niet worden genegeerd, waar zij een deel is van het leven zelve. Alleen men kan ze aanvaarden of men kan er tegen strijden. En dat strijden ertegen zien wij eerder bij de beschaafde mensen dan bij de primitieven. Als U daar commentaar op wilt geven of een beschouwing aan vast wilt knopen, of een vraag, dan ben ik gaarne bereid hier verder opin te gaan.
- x We hebben het er al eens meer over gehad, over het bewustzijn, vergroting van bewustzijn, wat dan ook een vergroting van het goede en vergroting van het kwade is. Wil dat zeggen het kwade zien, of wil dat zeggen de neiging van het kwade te doen? Dat vind ik zo'n grote moeilijkheid, omdat...
- Ik zou niet willen zeggen zien en ook niet om te doen. Maar laten we het in een eenvoudig voorbeeld uitdrukken. Wanneer U een vliegtuig heeft dat met 400 KM per uur naar het Oosten kan vliegen, dan kan het ook met diezelfde snelheid naar het Westen vliegen. Wanneer een mens een zelfbeheersing heeft bereikt, waardoor hij een bepaalde hoeveelheid goed tot stand kan brengen, dan is deze beheersing voldoende om ook een gelijke hoeveelheid kwaad tot stand te brengen. Dat is dus een mogelijkheid. En dit kan zelfs zover gaan dat, wanneer men een bewustzijn van een zekere hoeveelheid goed heeft bereikt, daaraan gepaard gaat ook een erkennen van het tegendeel daarvan. Een eenzijdig erkennen der dingen bestaat niet op de wereld. Wanneer men weet dat dit goed is, dan kent men ook het tegendeel ervan, men weet dat dat kwaad is. Naarmate de voorstelling van "goed" vollediger wordt, zal ook de voorstelling van "kwaad" vollediger worden. In deze zin moet u dit opvatten. Is het duidelijker?
- x Dank U wel.
- x U zei als iemand in staat is om een zekere dosis goed te doen, is hij ook in staat om andersom verkeerd te doen. Maar draaien we nu de zaak om en gaan we uit van het idee dat iemand in staat is van heel slecht te zijn, is hij dan positief ook in staat tot heel goed? Ik dacht van niet.
- Ja, dan is hij ook positief in staat tot heel goed. We mogen n.l.-als U mij toestaat hier nog even over uit te weiden - kwaad niet verwarren met onbeheerst. iets goed of iets kwaad willen doen, houdt in de wil. Het bereiken daarvan houdt in het toereikend zijn van de wil. Wanneer iemand dus kwaad wil zijn en dit inderdaad bereikt, dan heeft hij in zich het vermogen waarmee hij ook het tegendeel zou kunnen bereiken n.l. het doorzettingsvermogen dat hiertoe leidt. We spreken dus niet over zwakheid maar over sterkte in goed en kwaad. Zwakheid betekent dat men niet zelf bepaalt of men goed of kwaad doet, maar dit door de omstandigheden en de omgeving laat bepalen. En dan is in het "ik" over het algemeen maar een zeer onvolledig besef van goed en kwaad aanwezig. Men noemt iets kwaad omdat een ander het kwaad noemt of goed omdat een ander het goed noemt.
- x Nou, als iemand een ander er leed mee veroorzaakt, wat zegt U dan daarvan?
- O, ik ken iemand die mij heel na heeft gestaan, dat was mijn vader, die heeft mij menig leed veroorzaakt, en toch deed hij het om mij tot het goede te leiden. Hij strafte mij n.l. met zeer gestrenge hand. Hij deed mijn moeder ook veel leed n.l. door haar te beperken in haar levendigheid. Z.i. moest men, om tot God te komen, waardig en ernstig blijven. En toch meende hij daarmee goed te doen, en was vanuit zijn standpunt dit goed, omdat hij trachtte ons daarmee te verheffen boven onszelven. Van ons standpunt uit was het kwaad, dat kan ik U verzekeren. Ik heb menig maal een gevoel gehad dat het zitten zelve mij reeds tot kwaad werd, zo pijnlijk werd het. Maar ik hoop dat U hieruit dus de conclusie zult trekken, dat leed doen aan een ander niet altijd kwaad betekent, gezien vanuit het persoonlijk standpunt. En het persoonlijk standpunt en bewustzijn is bepalend voor de voortgang der bewustwording en de realisatie der dingen vanuit het "ik", nietwaar? Is het nu iets duidelijker?
- x Ja.
- x Mag ik nog even daarop terugkomen op dat goed en kwaad? Wil dat zeggen dat de mens dus een groter bewustzijn krijgt, een persoonlijk bewustzijn van wat goed en kwaad is en dat hij dus dat meer realiseert? Ik bedoel, dat is voor mij persoonlijk een vraag.
- Ik geloof niet dat we op den duur een scherper bewustzijn krijgen van het verschil tussen goed en kwaad, want komen wij tot een hoger bewustzijn, dan geloof ik dat we goed en kwaad niet zien als goed en kwaad, maar alleen als twee mogelijkheden van uiting.
- x Ja, ja, dat is het hogere punt natuurlijk.
- Inderdaad. En wanneer dit bereikt is, dan kunnen we dus daar niet meer over spre-

ken. Een vergroting van bewustzijn betekent dus niet een vergroting van bewustzijn van goed en kwaad, maar eerder een terugkeer tot het niet oordelen. Het oordeel op zichzelf schept het bewustzijn goed en kwaad, is vanuit een persoonlijk standpunt altijd noodzakelijkerwijze en vervreemdt als zodanig de mens van God, in wie het enig recht tot oordelen zou liggen, nietwaar? Zijn er nog meer vragen, vrienden?

- x Wat beschouwt U als zonde? Ik bedoel als je iemand, zonder het te willen onrecht aandoet, dan doe je natuurlijk wel kwaad, maar dat wordt dus dan eigenlijk niet als een zonde aangerekend misschien, omdat je het niet met opzet doet.
- Ik geloof eigenlijk niet in zonde in de zin waarin dit woord zo vaak misbruikt wordt n.l. als een schuld tegenover God. Ik geloof dat de enige mogelijkheid van zondigen, als ik het zo mag noemen, is het zondigen tegenover onszelven. Wanneer wij onszelven tekort doen, door dingen tot stand te brengen, toe te laten of na te laten, die voor ons eigen bewustzijn als noodzaak der bewustwording bestonden, dus de richting waarin ons leven gaat, tijdelijk wordt veranderd, afgeremd of omgekeerd, dan zondigen wij tegenover onszelven. Ik geloof niet dat wij tegenover God kunnen zondigen. Dat klinkt misschien heel vreemd in Uw oren, maar als God de volmaaktheid is en de Schepper, dan heeft Hij al hetgeen geschapen, wat als mogelijkheid binnen Zijn schepping bestaat. Het gebruiken van één dier mogelijkheden, kan tegenover Hem nooit onrecht zijn, waar het slechts een bevestiging is in ons wezen van hetgeen dat in Zijn wezen reeds bestond. Maar ons eigen wezen zoekt God, conceptie van God als geheel. In dit zoeken zullen wij gedwongen zijn om op den duur één richting te kiezen en in deze ene richting een steeds verder bewustworden van het goddelijke in ons eigen wezen te bevorderen. Wanneer we daarin een ogenblik stoppen of iets verkeerd doen, dan remmen we onze eigen bewustwording en verwijderen onszelf dus van de vervulling van ons grote begeren, de werkelijke drijfveer van ons bestaan; om God te vinden. En dan zondigen we dus tegen onszelf, terwijl de daad inzicht de straf met zich brengt, ook in ons. Zijn er nog meer vragen? (geen vragen meer) In dat geval, vrienden, ga ik U overgeven aan de laatste spreker, die vóór hij met "het schone woord" sluit, onzerzijds nog enkele kleine mededelingen heeft voor U. Ik wens U allen nog een gezegende avond.

ABONNEMENT OP ONS WEKELIJKS VERSLAG. Door storting van f 5.20 op giro 517676 ten name van J. Rientjes, Havenkade 60, Scheveningen (telefoon: 554162), verzekert U zich gedurende 10 weken van de ontvangst van ons orgaan dat 50 cents per nummer kost.

VAN ALLE REEDS VERSCHENEN NUMMERS HEBBEN WIJ NOG EXEMPLAREN IN VOORRAAD!

Na enkele interne mededelingen wordt overgegaan tot behandeling van HET SCHONE WOORD.

- Mag ik er nog op wijzen dat originaliteit in onderwerpen door ons zeer op prijs wordt gesteld? Ik zou dan gaarne van U hebben een drietal onderwerpen, waarop ik een redelijk slotwoord kan baseren.
- x ROOK - BLOEMEN - ZEILTOCHT.
- Dank U zeer. We zullen dat natuurlijk enigszins speels moeten aanpassen aan de tijd van het jaar. Het loopt tegen de vakantie, dat horen we aan die "zeiltocht".

Z E I L T O C H T

Wat water, wat wolken en de wind
En een zeil dat scheert door de lucht
Een vogel die over het water heenvliegt,
En schreeuwt in een jachtende vlucht.
Een stilte en wind die ruist en die drijft
En een mens die een ogenblik zwijgt,
Een wereld waarin moment na moment
Zich tot keten de eeuwigheid rijgt.
Een zeiltocht, een gaan door een onbekend land,
Een gaan door water van kant tot kant,
Van kreek tot kreek, van meer tot meer,
Een zoeken en herkennen altijd weer,
Dat is het leven voor zo menige mens,
Dat is het ook voor menige geest,
Dat is het leven van 't begin
Der tijden af geweest
Voor al wat nog bewustzijn heeft.
Want ziet, wij reizen en wij zoeken,
Wij trekken, gedreven door goddelijke wind.
En al wordt ons de wind soms wat sterk
Zodat je de zeilen wat reeft,
Het is door de kracht Gods

Die je drijft op je reis,
 Opdat je werkelijk bestaat, dat je leeft.
 Maar soms wil je die werkelijkheid,
 Waarheid, niet zien,
 Dan worden gedachten tot rook
 En legt zich een mist, een vuile smook
 Voor al wat de werkelijkheid biedt.
 Dan leef je het leven wel, maar
 Je beleeft de waarden van 't leven niet.
 Rook is een waan, die krinkelt, vergaat
 En opgaat, en opgaat in de lucht;
 Het is soms een scherm
 Dat wat waarheid verhuult,
 Soms een domper die
 Alle gerucht doet verstillen,
 Rook, gedachten, gedreven
 Door de wind van het leven,
 Rook, soms de waan
 Dat je meer zult kunnen doen
 En meer zult kunnen zijn en streven
 Zonder zelf daarvoor te leven,
 Moeite te geven,
 Te strijden om jezelf te zijn.
 Rook des levens die vernevelt
 Des levens klare wijn.
 Want 't bewustzijn van het leven
 Dat is een ware bloementuin;
 Daarin vind je alle bloemen staan.
 En waar je gaat
 En waar je staat,
 Het lijkt je steeds weer waan
 En niet een werkelijkheid.
 En toch, wanneer je
 Door de bloemenweelde schrijdt,
 Dan zie je steeds weer nieuwe dingen,
 En in je klinkt een ander lied,
 Je moet weer andere woorden zingen,
 Een lied
 Dat aanzwelt uit het niet
 En door je uitbarst tot het lijkt
 Of, ja, je hart wil springen
 In alle vreugde die er blijkt
 Om dit, het schone leven.
 Want, moge het een zeiltocht zijn
 En leggen wij vaak rookgordijn,
 Toch wordt ons altijd weer een wijle
 Kort respijt gegeven.
 En krijgen wij een kort respijt,
 Om stille wat te dromen,
 Dan vinden we waarden der eeuwigheid
 Die in ons zodadelijk komen
 En ons verheffen totdat we zijn
 Groter en meer omvamen,
 Totdat we 't leven werk'lijk zien
 En niet alleen beamen,

"Ja" zeggen tegen 't ongekende
 't Abstracte, dat we noemen: God,
 Totdat wij ons niet meer slechts onder-
 Aan de wind die ons jaagt, werpen
 En het lot dat drijft.
 Neen, niet meer verslaafd,
 Niet meer kruiperige dienaar die zwijgt,
 Maar bewuste mens, bewuste geest
 Die onbevreesd
 Durft op te gaan tot z'n God
 En voor diens aangezicht durft staan
 En zeggen: ziet,
 Ik heb de tocht volbracht,
 Ik heb erkend, o Vader
 Uw grootheid, Uw macht,
 Ik heb ervaren Uwen zegen,
 Want Gij waart met mij allerwegen.
 Maar nu, ik heb mijn reis volbracht.
 Vader, met Uw grote macht:
 Geef mij het loon
 En geef mij woon
 Te midden van Uw zijn,
 Opdat ik leef in werkelijkheid
 En niet meer in de waan,
 Of dat in rookgordijn
 Geen smook meer van gedachten
 Eens zal staan
 Voor Uwe klaarheid en Uw licht.
 Laat mij niet langer zwerven
 En zeilen weer van plas tot plas
 En over 's levens zee.
 Laat mij Uw huis,
 Uw grootheid nu beërven.
 En dan zegt onze Vader vast niet "nee".
 Hij geeft ons wat Hij voor ons
 In 't begin heeft voorbereid:
 Een aandeel van Zijn licht,
 Van Zijn eeuwigheid.
 We zijn dan veilig thuis
 En zien vanuit een lichte haven
 Degenen die nog zoeken op des levens zee,
 Degenen die nog als slaven
 Gebonden, trekken mee
 Met allerhand wane-gedachten.
 En onze God die ons bezielt
 Maakt ons tot kracht,
 Tot deel der vele krachten,
 Die bewustzijn brengen op de aarde
 En geven menselijke waarde
 Waar ze geven kunnen,
 Verheffen geest uit duisternis tot licht
 Omdat in God de grote waarheid,
 Gods volmaakte liefde is.

 Ik dank U voor Uw aandacht. Goeden avond.

Van de band overgenomen
 en g e s t e n c i l d
 d o o r
 J. R i e n t j e s
 Type- en Copieerinstelling
 HAVENKADE 60 - SCHEVENINGEN
 Telefoon : 55 41 62